

„Soča“

Izhaja vsak petek o polnoči in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana li v Gorici na dom pošiljana:

vse leto gld. 4-40,
pol leta 2-20,
četrt leta 1-10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglase pri upravnistvu.

„Primorski“ izhaja vsakih 14 dni vsak drugi torek in velja za celo leto 80 kr.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadar je v petek praznik, izideta lista že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za Deželo.)

Oznanila

in „POSILNICE“ plačujejo se za polstopno polt-vrsto:

8 kr., če se tiskajo 1 krat,
7 : : : 2 :
6 : : : 3 :

Večkrat — po pogodbi. — Za večje širke po prostoru.

Posamične številke dobivajo se v tabakarnah v Nunski ulici in v Šolski ulici, v Trstu pri Lavrenčiču nasproti velike vojašnice in pri Pipanu v ulici Ponte della Fabra po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvo, naročnina in reklamacije pa upravnistvo „Soče“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema. — Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnistvo je v Gosposki ulici 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik Dragotin Strucelj.

— „Bog in narod!“ —

Tiska in zalaga „Gor. Tiskarna“ A. Gabrček (odgov. J. Krmpotič).

Volitve razpisane.

Danes teden je bil zaključen stari, obnemogli državni zbor. V začetnem hipu je sicer poslanska zbornica sprejela dva važna načrta zakonov, t. j. o odpravi častniškega koleka in kolportazi ter o poslanski imuniteti, toda z razpuščenjem drž. zbora sta padla že sklenjena zakona — v vodo.

Vlada je razpisala takoj nove volitve. C. k. namestništvo v Trstu je izdalo se isti dan ta-le določila o novih volitvah na Goriskem:

I. Splošni volilni razred.

Vsi državljani moškega spola, kateri, ne da bi bili vpisani v občinskih volilnih imenikih, zahtevajo volilno pravico v splošnem volilnem razredu, morajo javiti in dokazati to svojo pravico v občinskem uradu svojega bivališča in to najdalje v roku osem dni od dneva razpisa teh volitev v občini.

Volitev volilnih mož v splošnem volilnem razredu se ima vršiti pravčasno.

Izvoljeni volilni možje sodnijskih okrajev: Gorica, Kanal, Ajdovščina (volilni kraj Gorica); Tolmin, Kobarid (volilni kraj Tolmin); Cerklje (volilni kraj Cerklje); Bole (volilni kraj Bole); Gradiska, Korošica, Červinjan, Trzin (volilni kraj Gradiska); Sežana, Komen (volilni kraj Sežana). Volilo se bode dne 10. marca jednega poslanca.

II. Volilni razred kmečkih občin.

Volitev volilnih mož v kmečkih občinah se ima vršiti o pravem času v občinah samih.

Izvoljeni volilni možje sodnijskih okrajev: Gorica, Kanal, Ajdovščina (volilni kraj Gorica); Tolmin, Cerklje (volilni kraj Tolmin); Bole (volilni kraj Bole); Sežana, Komen (volilni kraj Sežana). Volilo se bode v omenjenih volilnih krajih dne 16. marca t. l. jednega poslanca.

Izvoljeni volilni možje sodnijskih okrajev: Gradiska, Korošica, Červinjan, Trzin bode volili v Gradiski dne 16. marca t. l. jednega poslanca.

III. Volilni razred mest.

V ta volilni razred uvrščeni kraji, in sicer: Gorica, Korošica, Gradiska, Červinjan, Trzin, Oglej, Grad, Tolmin, Bole, Kobarid, Kanal, Ajdovščina, Sežana. Volilo se bode dne 18. marca t. l. jednega poslanca, in pri tem je vsak omenjeni kraj volilni kraj.

IV. Volilni razred kupčijske in obrtne zbornice.

Kupčijska in obrtna zbornica v Gorici, ki voli s kraji omenjenimi pod III. jednega poslanca, bode volila v svojem sedežu dne 20. marca t. l.

V. Volilni razred velikega posestva.

Za volitev opravičeni izmed velikega posestva vse grofije goriske in gradiščanske bode volili v Gorici dne 22. marca t. l. jednega poslanca.

V Trstu, dne 22. januarja 1897.

C. kr. namestnik:

Teodor vitez Rinaldini.

Gas za volilne priprave je razmeroma jako dolg, za burno agitacijsko dobo se predolg! Vrh tega zborujejo umes deželni zbori! Kakó gre to skupaj, ne moremo lahko umeti!

Blizajo se torej važni dogodki za Avstrijo, važni posebno tudi za Slovence na Goriskem. Treba se je zategadel resno pripraviti na nje!

Prva skrb volilcev bode, da ne zgubijo volilne pravice. Vsakdo naj torej pazi, ali je vpisan v imenik volilcev! Ako ni, naj se takoj pritoži, kar se zgodi s par besedami. Kdor ne zna sam dovoljno pisati, naj naprosi domačega duhovnika, učitelja ali koga drugega, vsak mu rad ustreže.

V peti kuriji, ki bo prva (10. marca) volila enega poslanca za celo deželo, ima volilno pravico vsak avstrijski državljani, ki je polnoleten in biva vsaj šest mesecev v

isti občini. Ali plačuje kaj davka ali ne, na to se ne gleda.

V skupini kmečkih občin, ki pridejo potem na vrsto (16. marca), ima volilno pravico vsak polnoletni avstr. državljani, ki plačuje vsaj 5 gld. izravnega davka, brez ozira na to, ali je bil pri zadnji občinski volitvi uvrščen v I. ali II. razred, ponekod so napravili volilne imenike za to skupino le iz volilcev I. in II. razreda zadnjih občinskih volitev. To je nezakonito, taki imeniki so neveljavni — in neveljavne bi-le vse volitve, ki bi se vršile na podlagi takih imenikov; to ni zaupje onim, katerih se tiče!

Enako je v skupini mest in trgov, ki bodo volili 18. marca.

V veleposestvu, ki bo volilo zadnje (22. marca), ima volilno pravico vsakdo, ki plačuje najmanj 50 gld. zemljiškega in hišnega davka, toda zemlj. davka mora biti najmanj 40 gld. — V tej skupini morajo paziti na svojo važno volilno pravico posebno oni, ki plačujejo davek pod dve davkariji. Tu homo morali paziti za vsak plas, kajti nasprotniki se pripravljajo z vseni silami, da bi nam vzeli ta mandat. — O pravem času izdamo in razpošljemo uradni imenik volilcev, kakor druga leta. Rodoljubi, pozor! Pazite, da bo reklamoval svojo volilno pravico v tej skupini vsakdo, ki plačuje dovolj davka.

Ako bodo vsi Slovenci, katerim tiče, vpisani kot volilci, tedaj smemo biti gotovi, da dobimo od petih — tri poslance; dva bi ostala Lahom, kar je se prevedč za njih stvar v tej deželi. Slovenci bi dobili poslance v peti kuriji, v prvi skupini kmečkih občin in v veleposestvu. Lah pa v drugi skupini kmečkih občin (gradiščanskega okraja) ter v mestih in trgih.

V ostalem pa naj volilci ohranijo mirno, hladno kri. Slovenci na Goriskem moremo in moramo Boga hvaliti, da imamo taka dva zastopnika, kakoršna sta več, g. dr. Anton Gregorčič in Alfred graf Coronini, ki drug drugega popolnujeta. Njuna dosedanja uspehi so toliki, da jih vidi in čuti vsakdo, kdor ne živi z glavo v nebu. To vedo in javno govorijo tudi nasprotniki; posebno v nedelje pri zboru polit. družstva „Unione“ je dr. Venuti strahu trepetal pred tema zastopnikoma goriskih Slovencev. — Nikdo o tem ne dvoma, da ona dva morata biti zopet izvoljena; upamo, da se ne bosta branila, prezele težavno in silno neveljavno nalogo ljudskih zastopnikov tudi za prihodnjo šestletno dobo.

Vsak goriski Slovenec sme torej zaupno zreti tudi v bližajočo se volilno borbo, kajti naša dosedanja državna poslanci gotovo ukrepejo vse najbolje. Onadva vesta, kakšen veler piše gori na Dunaju, poznata vse potrebe slovenskega naroda, in bosta znala zategadel gotovo najbolje svetovati našim volilcem. Uverjeni smo tudi, da volilci bodo z zaupanjem gledali na njiju in na narodno vodstvo sploh, ki pač ima vedno le narodno srečo pred očmi.

Jedno pa moramo imeti trdno zapisano v glavi in srcu, namreč, da kakor smo imeli doslej dva poslance, ki sta skupno in složno delovala, takó naj bodo poslej delovali vsi trije. Na Dunaju glasove štejejo! Ako od treh poslancev le eden povleče na drugačno stran, kaj si bodo mislili visoki krogi o goriskih Slovencih? Preziral, zaničevali nas bodo — in po zasluženju!

Prihodnji trije slovenski zastopniki na Dunaju bodo morali biti torej edini in složni kakor je eden mož, — to bodi naše geslo za prihodnje volitve! In v tem imenu naj z božjo pripomočjo prične volilna borba! Rodoljubi, na delo! Imajte odprte oči na vse strani in poročajte nam takoj o vsakem sumljivem pojavu! Bog z nami!

Volike ali majhne županije.

VI.

(Izv. dop.)

Iz tolm. hribov.

Iz prijateljskih krogov sem dobil več pisem, s kojimi sem bil opozorjen, naj navedem več kričevih slučajev, da bodo članki bolj polpti. Nekateri so mi poslali podatke o moji trditvi, da središč v velikih županijah izorišajo vse druge davčne občine. Gospodje naj blagovolé oprostijo, da vsega ne morem porabiti iz umljivih razlogov. Naj zadošča za enkrat le naslednji slučaj.

Nekje se nahaja cestni odbor 8 udov. V sodnem kraju se nahaja tudi jako obširna županija. V središču cestnega odbora in ob jednem v središču velike županije je nič manj kot 5 udov cestnega odbora (dva sicer nista prav v središču, ali vendar tako blizu, da se lahko tja štejeta), dočim imajo vse druge prav obširne davčne občine (kamor spada nič manj kot pet duhovnij) samo jednega odbornika; pa tudi tega bi ne bilo, ako bi ne bil zvest pristaja vladajoče stranke in pa mirna in blaga duša, tako imenovani „božji volek“, ki nima tiste grde navade, pregledavati račune in oporekati merodajnim osebam v središču. Tu sem navedel le eden slučaj. Našel bi lahko še sto in sto drugih, toda marsikdo bi ulegel biti razžaljen, zato me ni misel z vseni podatki v javnost. Stopimo dalje.

Da ni res, da bi bile obširne županije v gospodarskem oziru na boljem, to potrjuje zopet Einspielerjev katekizem str. 56. Na vprašanje: „Ktere občine so boljše, male ali velike?“ — pravi: „Ko bi se občinam odvezla izročena opravila, pri kterih imajo toliko pisarij, da pomagajo cesarskim oblastnikom, potem bi bile na vsak način boljše male občine. Male občine obsegajo manj sveta in dajejo manj opravka. Če je župan le količaj prebrisan in priden, lahko opravlja vse sam in mu ni treba tajnika ali pisarja. S tem se zmanjšajo občinski stroški precej in vsled tega tudi občinske doklade. Veliko je pa tudi vredno, da je na tak način župan sam svoj gospodar, ne pa, kakor se pogosto godi, pokorni sluga občinskega tajnika. Ljudje imajo župana blizu in jim ni treba delati dolgih potov. Posebno dobro je pa se to, da se z majhni občinami širi politična omika. Več ko je občin, več je tudi županov in svetovalec, ki so prisiljeni postaviti prebrati in učiti se, da morejo občine postavno prav voditi.“

Skoraj bi bilo potrebno dodati k vsakemu stavku še nekoliko pojasnili in s konkretnimi slučajev vse dokazati, ali predalec bi zašel. Z gorenjim citatom nisem hotel drugega dokazati, kakor to, da tudi v gospodarskem oziru so majhne županije na boljšem.

Pečet člankom pritisne tiskano poročilo deželnega odbora od leta 1886. str. 6. Kobiljeglavska občina na Krasu je tudi spadala pod Stanje in je vložila prošnjo za razdružitev. Centralistična vlada v Trstu, koji posebno ugajajo le obširne županije iz znanih razlogov, je temu ugovarjala, češ, da ni utinjeno in resnično, kar občinari navajajo v svoji prošnji, kakor da bi bili manjši upravni stroški in da majhne županije niso kos nalogam izročeni od političnih oblastnij. Deželni odbor je na to v svojem dopisu poslal c. kr. namestništvo v Trst izjavo, ki naj tu deslovno sledi.

V resnici bi bilo težavno, naštevati že zdaj koristi, ki bi utegnile in morale prihajati od nameravane ločitve dotičnih občin, posebno pa Kobiljeglavi, in na tak način veljavno opravičiti potrebo in priličnost predložene razdružbe.

Če se pa naslanjamo na skušnjo (kar vedno tudi jaz povdarjam, op. dop.), ki se je do zdaj naredila v mnogih slučajih, od kar je obveljala občinska postava od 7. aprila

1864., ko so se po postavodajnem polu in brez posebne težave dovoljevale take delitve županij, lahko z mirno vestjo zatrjujemo, da take delitve niso bile v škodo občinski upravi. V istini se niso v nobeni taki občini, ktere se je podelila neodvisnost, pokazale neprilicnosti, ki bi bile nastale vsled razdružbe; nasprotno smo mogli prepričati se, da dotični občinski zastopi redniše oskrbujejo svoja opravila, da je poslovanje točniše in ne tako zmedeno, kakor poprej, ker je pospešuje enakost interesov posameznih zastopnikov in to, da se lažje v seje sklicujejo občinski starsešine, in ker poslovanja ne zavirajo pogosti razpori in prepiri, kakoršni nastajajo drugod valed različnosti interesov, zavisti in tekmovalnja posameznih davkovskih občin, ktere so proti svoji volji združene v eno županijo; temu je še dodati to, da zastopniki vsake občine vlačijo navadno na svojo stran in to skoro vselej v škodo županij. Da so tudi v stanjski županiji take neprilicnosti, ktere zahtevajo ločitev kobiljeglavske občine, to vidimo že iz tega, da je občinsko starsešinstvo brez pridržka enoglasno odobrilo dotično prošnjo in da so vsi volilci cele županije privolili v razdružbo.

Ravno za to je deželni odbor odstopil od svoje odločbe od dne 10. avg. 1883. št. 3592, vsled ktere je bil povrnili prošnjo za ločitev Kobiljeglavske občine, spoznavši jo za neopravičeno, ker so ga sklepi občinskega starsešinstva in glasovanje volilcev dovedli do prepričanja, da se v konkretnem slučaju o ugodnosti zaprosene ločitve ne more soditi po topografskih razmerah, na ktere se je posebno oziral pri prvi svoji odločbi. Uprisanje zastran upravnih stroškov, ki bi jih imeli novi županiji, ima le poddržen in postranski pomen. Malo je na tem, če se plačajo kak goldinar več ali manj, kadar so občinari s tem zadovoljni. Kakor si bode, stroški ne bodo, ker bo delokrog ožji in poslovanje priprosteje, nikdar toliko, ne da bi se morali preoblagati obdačenci.

V dokaz temu bode to, da je v sežanskem okraju osem drugih županij, ktere ne dosežajo ne po svojih davkih, ne po številu prebivalstva, kobiljeglavske občine, pa vendar opravljajo izročene jim posle, ne da bi dajale povoda prav posebnim tožbam. Te županije so:

Županija	Davek	Prebivalstvo
Berje	gld. 506.34 . . .	426
Gabrovica	510.91 . . .	430
Kopriva	695.82 . . .	378
Šenpolaj	557.59 . . .	349
Selo	468.76 . . .	365
Slivno	487. — . . .	289
Veliki Dol	486.47 . . .	349
Vojštica	510.66 . . .	368

Če premorejo vse te občine toliko, da lahko obstajajo kot neodvisne županije, tako da se do zdaj še nikdar ni pokazala potreba, proti njim postopati v zmislu deželne postave od 20. dec. 1868. št. 25. dež. zak., ni dvomit, da premore toliko tudi davkovska občina Kobiljeglava, katera je močnejša po davku in ljudskem številu in, kakor priznava samo c. kr. okrajno glavarstvo sežansko v svojem dopisu do c. kr. namestništva od dne 7. junija 1884. št. 2142., odločno tudi po razumnosti.

Da ima občina zadosti močij, tega ni mogoče določiti in z matematično gotovostjo razložiti, ker se ravna po potrebnosti občin in dotični stroški po mnogoterih okolistinah; zato naj bo v ta namen zadostovalo primerjanje z zgorej naštetimi županijami.

Opiraje se na vse te razloge in gledé na to, da žele ločitev vsi občinari obeh občin; gledé na to, da obč. starsešinstvo in deželni zbor sta enoglasno sprejela dotični predlog;

gledé, da tudi c. kr. okr. glavarstvo sežansko in c. kr. namestništvo v Trstu nista nasla uzrokov, vpirati se mu;

gledé, da so se v obravnavi te zadeve vestno spopirli vsi dotični postavni predpisi in posebno to, kar določuje § 5. obč. reda, priporočal je deželni odbor prav nujno, naj bi se načrt predložil Njegovemu Velikarstvu v potrdbo.

Roma locuta causa finita! Mislim, da v tem odloku vse tiče, moralni, gospodarski in socialno-politični oziri. Ako so torej na Krasu, na Vipavskem, sploh tam doli ob lepih cestah, majhne županije, tim bolj potrebne bi bile v naših hribih, kjer smo brez cest in sploh brez primernih zvez.

(Dalje pride).

Položaj na Goriskem.

„Slovenski List“ v Ljubljani piše: Lope veči imamo na Goriskem! Naši slovenski katoličani — so v nekako zvozo stopili s katoliškimi Lah, ki prav tako sovražijo vsako slovensko stvar, kakor židovska klika. V tem so vsi Lahi jedini. Ako je treba kako breo dati znanemu glasilu goriskih Slovencev ali pa tudi s kolom udariti, takoj so slovenski častiti gospodje pripravljeni to storiti in ne pomislijo, da s tem udarijo le svojega brata, ki se trudi za teptane goriske Slovence. Ko pa laški katoličani svojo zagriženost pokažejo nasproti Slovincem in se zdi slovenskemu katoliškemu glasilu potrebno posvariti, o tedaj naneso ostro besede pride iz slovenskega katoliškega tabora le „prijeteljska beseda“ in ponižna prošnja, naj bi vendar tudi laški katoličani kako „prijetno besedo“ izgovorili v prilogi Slovincem. Res, daleč so prišli naši slovenski katoličani na Goriskem! Sto in sto ozirov imajo do katoliške stranke in na levo in na desno gledajo, da bi se kakemu Lahu las ne skrivil. Kadar pa nastopijo proti svojim bratom in delavnim rodoljubom, tedaj pa se dvignejo prav visoko in z vso silo in v veliki razjarjenosti planejo nadenj, očitajoč jim vsa možna in nemožna hudodelstva.

Znane je, da gonja proti slovenscini v goriskih cerkvah prilaha od „Ecce“ strani. Prvi je bil župnik pod Turnom, ki ima nekako glavno besedo pri laškokatoliškem glasilu, drugi je zdaj oskrbnik cerkve sv. Antona, ki je bil ob svojem času podpredsednik rajne „Pro Patria“. Pogum dobivajo goriski Lah od slovenske strani. Ko bi jih naši slovenski duhovniki posredno ne podpirali, gotovo do tega ne bi prišlo. Ker pa vidijo, kako duhovni uradi zatirajo slovensčino v svojih spisih in pobijajo jedino narodno glasilu goriskih Slovencev, zato pa brez skrbij in premišljenja delajo na to, da bi čim preje s pomočjo cerkvenih krogov zatrl vsak pojav in zadušili narodno probujenost v Gorici. Očitno je zdaj, da slovenske odlične častite osebe stoje na strani Lahov — in bojimo se — da v kratkem sporočimo se novih dokazov o tem. Vse kaže, da naši slovenski mestni gospodje nekako iz nasprotja do sedanjega vodstva goriskih Slovencev popuščajo nasproti Lahom in se nekoliko veselijo, da se povsod odrija slovenski jezik. To postopanje se označuje navadno z „justamentno politiko“. Ker narodno glasilu tako dela in piše, zato pa nočejo tega storiti, da bi se ne reklo, da so se znanega slovenskega glasila zbal. Mi ukazujemo, to je najnovejšo geslo pri slovenskih gospodih v Gorici. — O kakšni krščanski pravici ni več govora. Slovinci na Goriskem je popolnoma osamel; od nikoder nima podpore, pač pa frlijo polena nanj iz prav odličnih krogov, odkoder jih nikdar nismo pričakovali. Naši poslanci se trudijo doma in na Dunaju, da bi goriskim Slovincem priborili narodnih pravic, ali vse je zastoj. Nam Slovincem neprijazni zistem ima največje zaslonbo pri naših takozvanih slovenskih katoličanih. Ne vlada, ne „Corriere-jevi“ — naši bratje, slovenski gospodje, ki imajo oblast v rokah, vse podirajo, kar posla:ci zidajo z največjim trudom. In vse to pod imenom sv. vere. Vsa kupčija, vsa trgovina, tako rekoč ves slovenski kapital na Goriskem se steka v laške žepe. Ker imajo vse to v rokah, zato tudi imajo vso moč.

Ko bi si gorški Slovenci kdaj priborili narodnih pravic, polagoma bi si priborili tudi kupčijo in trgovino. Borba za narodne pravice je zajedno borba za samostojni gospodarski razvoj gorških Slovencev. Jezikovno upravljanje je bilo pri vseh narodih in v vseh časih tesno spojeno z gospodarskim. Narodi, tlačeni v jezikovnem oziru, tlačeni so bili tudi v gospodarskem. Ako se rodoljubi na Goriskem trudijo za narodne pravice, trudijo se zajedno tudi za gospodarsko neodvisnost in gmočno samostojnost. To naj si zapomnijo oni slovenski duhovniki v našem mestu, ki skrivoma in očitno „priateljske besede“ prosijo pri laških katoličanih.

DOPISI.

Iz Pevmo, 27. januarja. — Včeraj je bil za Pevmčane izreden praznik. Sprejeli so v svojo sredo novega dušnega pastirja v osebi preč. gosp. Josipa Budina, dosedanjega kaplana na Travniku, kjer so ga lahoni preganjali, črnili in obrekovali. Kakor znano cenjenim čitateljem „Soče“, je bil preč g. Budin imenovan za kurata v Pevmi že sredi meseca decembra m. l. Nastopil pa je svojo novo službo 25. decembra, a opravljal še vedno službo v Gorici, zato tudi ondi stanoval. Goreča želja Pevmčanov je bila, da bi g. kurat takoj prišel v Pevmo, a iz raznih vzrokov jim ni mogel te želje izpolniti.

V nedeljo popoldne po blagoslovu, ko je ljudstvo že mislilo, da bo treba zopet en teden potpeti, naznani preč. g. kurat, da pride v torek 26. t. m. Komaj je preč. gosp. izustil te besede, je bilo brati na obrazu vsakega navzočega neko posebno nepopeljivo veselje. Nastalo je sedaj med starešini vprašanje, kaj storiti, da sprejemo preč. g. kurata kolikor mogoče svečano. Pomislili je treba, da sta nedelja in torek blizu skup in da v tem letnem času ne zeleni vsak gozd. A niso se splašili. Kljub mnogim težavam je bilo v torek dopoldne že vse dovršeno za sprejem. Pri uhođu v vas in pri uhođu v cerkev sta stala krasna slavcioka s primernim napisom. Okinčana sta bila tudi farovž in cerkev s zelenjem. Zastave pa so plapolale od soškega mosta do cerkve. („Corriere“ je videl samo — ruske zastave! Reče! Ur.) Ob dveh popoldne se je shajalo že ljudstvo pri prvem slavoloku. Tukaj so čakali tudi starešini in šolska mladina z njih voditeljem in g. učiteljem. Ob 3¼ se pripelje novi gosp. kurat v spremstvu treh starešin, na čelu jim g. Ant. Fiegl, kateri so sli ponj v Gorico.

Pri slavoloku pozdravi g. kurata najprej v imenu občine g. Ant. Pintar, potem s. voditelj s primernim govorom.

Najljubšiji pa je bil pozdrav šolske deklice 6-letne hčerke g. Antona Fiegla. Deklamovala je nalašč za to priložnost sestavljeno pesem ter podarila preč. g. v spomin šop svežih cvetlic.

Potem je slo ljudstvo v cerkev, kjer je bil blagoslov. Med blagoslovom je g. kurat nekoliko govoril ter se občanom zahvalil za nepriznani veličasten sprejem. Po končanem blagoslovu se je podal g. kurat s starešini v farovž, kjer so skrbne gospodinje in dekleta iz Oslavja bile preskrbele gospodom malo južino.

Gospoda kurata in celo družbo sta počastila s svojo navzočnostjo nekoliko kasneje došla preč. g. monsignor A. Marušič in preč. g. Jož. Golob.

Pod noč je došla iz Prvčine godba, katero so najeli tuk. fantje, da počastijo tudi oni novega gosp. kurata. Zagodila je pred stanovanjem več slovenskih pesmij: „Hej Slovenci“, „Naprej!“, „Jadransko morje“ in dr. Videti je bilo prav lepih umetnih ognjev, katere so spuščali na bližnjem hričku.

Okoli sedme ure so došli iz Gorice sokolski pevci, kateri so peli g. kuratu več pesmi v slovo.

Pred stanovanjem je bilo od prvega začetka do konca vse nallučeno ljudstva, toliko ga menda ni bilo pri nobeni svečanosti se zbrane, ki je vsakokrat, ko se je g. kurat prikazal na oknu, zaorilo: Bog živi našega g. kurata; „Živijo g. Budin“ itd.

Okoli desete so se poslovnili pevci in godci ter odrinili proti Gorici. Potasi se je razšlo tudi ljudstvo.

Preč. g. Budin je lahko zadovoljen in ponosen, da so ga Pevmčane tako slovesno sprejeli. Gotovo ni bil do sedaj se noben dušni pastir sprejet v nobeni občini tako slovesno, in težko bo še kdaj kateri.

Pevmčanje pa glejte, da bodete vedno tako radi imeli novega dušnega pastirja, kakor ste včeraj pokazali!

Mnogo ljudstva je prišlo tudi iz Gorice in bližnje okolice.

(Dostavek uredništva: S čem je neki zaslužil mladi g. kurat toliko slave? Ali je morda toliko odašljenost zanj kar brez globokeje veljave? — Na ti dve vprašanji naj odgovoré gorški lahoni, ki so spleti vse polno lumparij proti njemu, pa tudi tisti, ki so ga pustili na cedilu, kedar bi se bili morali zanj potegniti.)

Iz Devina, 27. jan. — Zaduja „Soča“ pravi: „Corriere“ piše, da goriska podružnica „Legina“ je imela lani izborne dohodke, in vsled tega bo mogoče kmalu odpreti laško šolo v Devinu, kateri mora biti italijanski. — Ali slavni „Corriere“ se jako moti, ako misli, da bo Devin italijanski, kateri nikdar ni bil, ni, pa tudi ne bo! Da devinska zemlja ni italijanska, kaže se povsod dovolj jasno. Tista peščica Italijanov, katere je prinesel večidel veter iz vseh delov sveta, nimajo nič posestva, nimajo niti svojih bivališč — izjema je jako majhna — in skoraj vsi bi morali lakote umreti, ako bi ne zaslužili za živež v tovarni sardin. Dekler ni vsiljevala „Legi“ svoje šole Devincanom, je bilo vse v miru v narodnem oziru; a kakor hitro je začela „Legi“ vtilikati svoj nos med Devincane, se ve, se je krepka slovenska stranka začela braniti. Naj tudi „Legi“ napravi svojo šolo v Devinu, Slovenci se tega nikakor ne ustrašijo. Radi par Italijanov se Devin gotovo ne poitalijanci, ker Slovenci storijo svojo dolžnost, da bodo vzgojevali svoje otroke v slovenskem duhu ter nikoli ne dovolj, da pade njih nedolžna deca tuje in irredente v pest. In s ponosom bodo Slovenci vedno slobodno smeli klicati: „Devin je naš!“

Domache in razne novice.

Deželni zbor. — V torek 26. t. m. se je sešel zopet deželni zbor gorški k. l. seji, da nadaljuje svoječasno odlozno delovanje. Ob 11¼ u. je otvoril deželni glavar Nj. Vžviženec, g. prof. F. Coronini sejo. Poročilo deželnega odbornika in poslanca dr. Tume o računih za l. 1895. in preudarkih za 1897. vseh zalogov, ki so v deželni upravi, se je odobril brez razprave, isto tako poročilo posl. Verzegnassi-ja v presrečno troška za popravilo poslopij slov. oddelka deželne kmetijske šole in poročilo dež. odbornika in posl. Pajera o nekaterih podporah, ki so se potrdile. Tenu je stekla volitev v razne odseke; radi odsotnosti večine slov. poslancev sta se volila samo finančni in petičijski odsek. V prvem so bili voljeni od slov. poslancev gg.: Berbuč, dr. Gregorčič in dr. Rojce, v petičijski odsek pa gg.: prof. Alf. Coronini, Ljupanja, dr. Tuma in dr. Abram. Na to je zaključil ob 12¼. tri deželni glavar sejo. Prihodnja seja se sklêe, kadar se za njo nabere dosti gradiva ter se to objavi poslancem pisмено.

Osem slovenskih poslancev je odšlo, ker so bili nejevoljni, da so morali dolgo čakati na Italijane, katerim se ni mudilo nikamor, kar se čisto dogaja. Najslabše je bilo to, da so bili poklicani iz klubove sobe v drugem nadstropju, češ, da seja prične; mesto tega so čakali in čakali v mrzlih hodnikih, kdaj se gospodini Italijanom poljubi priti k seji. Ker čakanja ni hotelo biti konec, so zapustili deželno poslopje. Preostala poslanci dr. Gregorčič (ki se je pogajal z načelnikom laskega kluba), in dr. Tuma sta pripomogla, da se je seja sploh lahko vsela. Na dnevnem redu so bile itak suhe formalnosti.

Agro monfalconese. — Vsiel interpelacije naših poslancev je b. l. ministerstvo že upustilo namen, da se to pereče vprašanje reši kar „priateljski“, s tem, da vlada brezpogojno vtišne furlanškim bogatinom 660.000 gld. v žep. To je resnično! Minister je bil že izjavil, da ta zadeva pride zopet v deželni zbor gorški.

Toda grof Franc Coronini je zmagal proti ministerstvu samemu, kajti on noče, da bi reč zopet prišla v deželni zbor. On hoče, naj bogati Lahi kar brezpogojno dobé teh 660.000 gld. v grlo, a Slovenci naj se le pulino z njimi za vsak groš. Ne vemo, kaj vse je počel ta znameniti slovenski župan, ali faktum je, da je edini on pripomogel do tolikoga uspeha furlanških bogatinov. Zato pa mu lahonski listi pojejo hosano! Grof F. C. je o! nekđaj v največjo škodo gorških Slovencev, to smo govorili že mnogokrat!

Slovenec v Gorici. — Ker hočejo Lahi vtilikati svoje nosove celo tje, kjer ni nikakoj upanja na uspeh, dajmo jim tudi mi opravila v Gorici, da bodo morali precej hudo napeti vse žile, ako bodo hoteli častno zmagati. Zetegadel je potrebno, da vsak Slovenec pazi, da dobi volilno pravico, ki mu tiče. — Volilno pravico v V. kuriji ima vsak avstrijski državljani, ki je splošni 21. leto starosti in biva vsaj 6 mesecev v Gorici. Gospodari, ki imajo take osebe v službah, so dolžni naznanihi jih anagraftskemu uradu na magistratu, da jih ta vpiše v volilni imenik. — Naši rojaki naj se torej pobrinejo za volilno pravico, kajti vsi slovenskih glasov bi moralo biti v Gorici prav lepo število. Na delo! Čas je kratek, le do 2. februarja!

Dr. Gregorčičev protikandidat. — Raznesla se je vest, da veče. g. dr. Anton Gregorčič bo letos kandidoval v peti kuriji. — „Corriere“ je na to že vedel poročati, da proti njemu nastopi neki socialist Marn, ki je po rodu sicer Slovenec, po svojih teorijah pa brezdomovinec. — Nam se ne zdi niti od daleč verjetno, da bi povsem neznan človek imel toliko žalostnega poguma, nastopiti na Goriskem proti veče. g. dr. A. Gregorčiču! Sicer je vsakdo sam gospodar, ako hoče biti smešen. Takó daleč nismo se na Goriskem!

Škofovo posvečenje. — Novi krški škof dr. Anton Mahnič bo posvečen v Gorici 7. februarja. — Novi škof je dobil od raznih strani prav dragoceni darov; posebno bogato se je izkazala Ljubljana. — Jeden del goriske duhovščine (večinoma njegovi ožji simpatizanti) mu pripravljajo krasno in bogato vezan slovenski misale (glagoljaski).

Telefon. — Listi poročajo, da c. k. pošto ravnateljstvo v Trstu je že izdelalo načrt in stroškovnik telefonske zveze Trst-Tržič-Gradišče-Gorica. Zdalj je odvisno od ministerstva, ali se ta zveza tudi napravi ali ne.

Polkovnik Monari pl. Neufeld je umrl 12. t. m. v Gradcu v 68. letu. Rojen je bil v Šempas pri Gorici. L. 1847. so ga potrdili v vojakom, kjer se je popel od prostega vojaka do polkovnika. Udeležil se je več vojen in bil večkrat odlikovan. Pred desetimi leti je bil šef v pokoj.

Črnogorski naslednik knež D. n. l. Aleksander se je peljal v nedeljo popoldne s postojnim vlakom mimo Gorice v Firence.

Lepaki v štirih jezikih. — V nedeljo 24. t. m. so nalepili po vseh oglih goriskega mesta lepake za volice pete kurije. Izdane in podpisane so bile te objave od c. k. namestnika, tiskani pa v štirih jezikih: italijanskem, nemškem, slovenskem in hrvaškem. — Drugi dan v ponedeljek, na vse zgodaj smo pa opazili, da je slovenski in hrvaški del pri vseh lepakih odtrgan in da so večinoma na tak spraznjeni prostor prilepili volilne oglase mestnega magistrata — seveda samo italijanske. Tako se v Gorici spustuje podpis c. k. namestnika, naših Ljotov najboljšega prijatelja. No, zamere ne bo, to vemo! Kaj pravijo Slovenci, kdo se za to briga?

Che appetito! — Goriska dežela bo volila pet državnih poslancev, a od teh bi jih Lahi imeli radi — štiri, t. j. kmetičih občin furlanških, v veleposrestvu, v mestih in trgih in v — peti kuriji. Na preporodnem obnem zboru laskega polit. društva „Unione“, (sloga), ki se je vršil v nedeljo v Gradcu ob Soči, so namore sklenili na predlog neizogibnega dr. Venutija iz Gorice, da v vseh teh skupinah postavijo svoje kandidate. — Torej celo v peti kuriji, dasti jim je znano, da imamo Slovenci skoro 100 glasov večine! Che appetito! Naj jim le gre v slast, zavednost slovenskih volilcev jim ze prekriža račune!

„Unione“ v Gradcu. — Veliko let je spalo to polit. društvo, a letošnje volitve so ga obudile. V nedeljo je bil njega drugi rojstni dan v Gradcu ob Soči, pri katerem je imel zlasti dr. Venuti svoj dobro premošljen delež, spustil je namore zopet jeden onih govorčkov, ki so vselej prej napisani in se odlikujejo po drznem zbadanju nas Slovencev. S tem govorom se je nameraval priporočiti furlanom, da bi pa njega izbrali, ako bi se znova uprli dr. Maraniju, kateri bi postal potem — župan gorški. Tako bi ostalo vse „v zlati“; ali Venuti župan in vsak Marani poslanec, ali pa Marani župan in vsak Venuti poslanec. Buon appetito, signori! Kdor zna pa za, per hacco!

Pri tem shodu so bili navzoči dež. poslanci Venuti, Marani, Panigai, Melchelli in Verzegnassi; od županov jih je bilo vsem — 12, včevši goriskega in ločiskega, kar je ubogo malo! Predsednikom je bil izvoljen dr. Pajer, podpredsednikom pa Alfred Lenassi iz Gorice in conte Eug. Valentin iz Tržica; odborniki so: Drossi Giuseppe iz Červinjana, Körner, dr. Grazadio Luzzatto in Paternoli iz Gorice, župan Vergna v Farri in dr. Waiz iz Kormina.

Čehovinov spomenik. — Iz Branice se nam piše: „Naš rojak (rojen v Koblidju) gospod Makso Fabiani, dipl. arhitekt in docent na dunajski tehniki, je ogledal na licu mesta prostor, kjer naj bi stal Čehovinov spomenik. Izbral je mesto za spomenik nad novo cesto in sicer na vzhisnem kraju. Tako, da se bo videla rojstna hiša v ozračju, spomenik pa se bo videl po celi dolini, torej tudi s ceste, ki pelje iz Vipave v Trst. G. Fabiani je že izmeril kraj in hoče napraviti vse naert, vse brezplačno.“

Kurlozna slovensčina in navaden „svindel“. V nekem lokalnu v začetku l. st. t. l. je kaže občinstvu, — katero se splehda prevariti, da vstopi, — neka ženska, kateri se vidi samo pol telesa sloveskega in nekaj konce, ki naj bi bili ribji rep. Da bi zvalil kolikor mogoče več naših ljudi, izobesil je lastnik tega „svindla“ reklamo v „strašanski“ slovensčini, kakor jo tu podajamo: „Novo lujziona Tukaj se vidi Pol suota Senška em Pol suota Riba Se kljêe Melusina je odj Englatne Ona je siva govori Nemsko, Talijansko, Slovensko. Potem se Višj eden Moskij odj Afrika Sivga Se plača 10 kr.“ Ni treba

nam razlagati v čem obstoji ta „svindel“, vsak razumnik si lahko misli. Svarimo pa Slovence iz mesta in z dežele, da se ne dajo zavesti od italijanskih sleparjev, ter s tem pokažejo, da niso tako nevedni, kakor mislijo pritepeni.

Irredente ni! — Takó zatrjuje vsak hip celo veleposobna „Eco“, ki je udrhala po naših poslancih, ako so govorili o „irredenti“. Evo zopet nov dokaz, koliko je opravičen gnjev katolič. „Eco“:

V tržaškem „Piccolo“ smo čitali zadnje dni jako zanimiv odlok c. k. okrožnega sodišča v Trstu. Reč je bila ta: Dne 26. oktobra — pr. l. je bil „Piccolo“ zaplenjen radi nekega članka, v katerem se je govorilo o svetilnem sopku, kateri so poklonile trške gospe (?) knežigi Jeleni povodom njene poroke z italijanskim kraljevičem. Proti tej zaplembi je postal urednik utok, kateri je pa okrožno sodišče odbilo in sicer z jako zanimivo razsodbo.

V tej razsodbi čitamo med drugim tudi to-le: „essiste di fatto, ed è notorio nelle nostre provincie del Litorale e del Trentino, un partito malcontento del presente ordine di cose, che intende ed anela ad un distacco delle suddette due provincie del nesso della nostra Monarchia ed all'annessione delle stesse al vicino Regno d'Italia“, potem pa nadaljuje, da je stranka hotela pokazati svoja protinastanična čustva tudi s tem sopkom, čeprav se v listu pripisuje ta dar tržaškim gospi. To je jedro uradnega spisa, seveda, v njem se podajajo še mnogo drugih obširnih razlaganj.

Torej iz tega razvidimo, da tu li oblasti, zlasti solnjske, ne morejo več prikrivati istinega dejstva, da obstoji v Trstu, Gorici in Istri (Trent) pastina na stran, ker ne zadeva nas) protirazvna, protinastanična, torej uprav revolucijarna stranka. Vse, kar so doslej pisali slovenski in hrvaški listi o tem protirazvniškem rovanju Ljotov, je potrdilo celo prvo sodišče, ki čisto jasno pravi, da je stranka okoli „Poccola“ nevarna državi. Ta pa je prav tista stranka, ki ima večino v tržaškem magistratu in tudi večino v isterskem deželnem zboru. Tej stranki pripada tudi vitez Rinaldini, ki je poznan kot velik Italijan in ki zagovarja „quel partito malcontento“, poleg tega pa smo se velikokrat že prepričali, da se gode tej stranki na ljubo vsa mogoča nasilstva in nezakonitosti od strani vlade in njenih organov proti slovenski večini prebivalstva.

Ako opazimo z jedne strani, da okrožno sodišče s prstom kaže na italijansko večino ter jo naravnost obsoja kot revolucionarno, z druge strani pa vidimo, dejstvo, da je tu 118.000 Ljotov in 184.000 Slovencev in Hrvatov, da pa Slovenci in Hrvati, dasti po številu v večini, niso niti v manjšini zastopani v deželnem solskem svetu, da je mnogo njih občin po vladni sili v nasprotjuvkih rokah, da se jim ne priznava jezik niti v uradih, niti v solah, kakor tudi ne v mnogih občinskih zastopih in še manj v dež. zboru, nehoté nam se vsiljuje vprašanje: vedó li na Dunaju, kaj in kako njedva vlada dela v teh krajih?

Mislimo, da ne vedó.

Dokler bodo Lahi gojili protirazvna čustva, d. l. je se nam bo zdelo mogoče, da se med Slovane nalašč zasaja nezadovoljstvo, češ, kar se na Dunaju zapove, to izvršuje Rinaldini, vse pa kaže, da hočejo Slovane čisto podjariniti in s silo zaprečiti, da se ne more razširjati slovenski duh.

Te politike ni težko razumeti. Zelo, da se nemški propagandi ogledi in odpre pot do jadranskega morja, pospešuje neka gospoda na ta način, da v prvi vrsti udrhla po nas Slovanih, in nas hoče zatreti; pri tem pustajo čisto v nemar dejstvo, da doje na svojih prsih neko drugo, irredentovsko kačo. Po naših mislih je te nemška, strankarska politika, nikakor pa ne državna. Le strastni Germani morejo isto zagovarjati, kateri pa niso nikakor dobri in verni državljani, ker ne gledajo na to, je li ista v korist Avstrije, in tudi ne, da se po tej politiki izroča Avstrija nevarnim viharjem, katerim sledé še nevarnejše posledice.

V ostlem pa ostanemo glede na irredentizem pri načelu: boriti se proti njemu, kjer navajuje na Slovanstvo, drugate pa le hladnokrvno gledati in prepuščati vladi in njenim organom, da z njim obračunajo. To načelo je najboljše za nas, ker smo prepri-

čani, da vladni organi z jedne strani nas pozivajo proti irredentizmu, na drugi strani pa se prav istega poslužujejo proti nam Slovanom.

Morebiti nam bo kdo očital, da to ni lojalno. Tu li za to imamo odgovor: ako se od nas zahteva, da nastopamo proti tej stranki, tedaj tudi mi zahtevamo, da nam visoki krogi gledó na roko, kjer in kadar se boré te stranke proti nam; da bi pa mi morali pomagati vladi v boju proti tej nevarni stranki brez vsake koristi zase, to se pravi, z nami postopati kot z robom, nikjer pa ni pisano, niti v božjih niti v cesarskih zakonih, da moramo vedno ostati robje. Ako visoki krogi mislijo, da irredentizem ni nevaren Avstriji, potem se tudi nam ni treba brigati zanj, če pa nasprotno mislijo, naj si pa zapomnijo besede: Teh pokrajin ne morejo očistiti irredente niti orožniki, niti komisarji, niti sodišča, niti ječe, pa tudi ne vesla, pač pa dajte nam sedaj zatiranim Slovanem in Hrvatom, kar nam gre po svetem pravu, za dovolj veliko večino deželnega prebivalstva in — irredenta izgine kot kača z naših tal.

Nur Lumpen sind hesehiden! — Tako si najbrže misli goriski dopisnik irredentovske „Patria del Friuli“, — sicer bi ne mogel tako infamno lagati po raznih osebah. O trgovcu Juriu Mosetu je dejal, da je „renegat brez veljave“, ker se je trikrat proglasil za Slovenca „nel giornale cloaca del famigerato Gabersček“, — dasi je g. Može iz Vipave doma, kjer ima brata prav dobrega rodoljuba. — Lekarja Gironcolija v Gosposki ulici zopet napada, ker ima na enem oknu napis „Lekarna“, češ, da radi tega vse meščanstvo obžaluje Gironcolija. Resnica je, da r. zun. par pobalnov in irredentovskih zagrnencev se živ krat nad tem ne spodbika. — Posebno se pa ta dopisnik zgraža, da jeden Lenassi, jeden Pauletig in Rubbia hodijo na lov — z jelum Jerkčem. Dostoj se to sicer se ni zgodilo, toda, vpramato, ali bi imenovani gospodje kaj zgubili na svoji časti, ako bi bili res šli na lov z vseskozi poslenim fotografom g. Jerkčem?

Smešno je, kako je g. Pauletig hotel prekrivati, češ, da ni šel na lov z g. J. Ali mu je toliko po teh lopovskijskih dopisovanj v tem irredentovskem listu, njemu, ki je vseskozi slovenskega rodu iz prvega kolena? Ali hoče, da napišemo v krasnozvočnem podlistku, kako je prišel od Slovencev v Gibraltaru pri Mirnu (kjer se žive strici in bratranci kot dobri Slovenci!) do goriskega bogatega — cavaliere! Da, zanimive živopisne črtice bi to bile, — in kako bi se čitale, vse drugate nego — lopovski dopisi v „P. d. F.“, kamor ne sega oblast našega kazenskega zakonika!

Najpoddleje govori o peku g. Draščku, ker je odstranil samotni laški napis, za kar mu gre vsa čast. Pravi, da „il famigerato Gabersček“ je pisal D. brezumno pisar, v katerem mu grozi z hojotom, ako v 48 urah napisa ne odpravi. V to sta ga spodbudili dve d. kleti, ki sta v službi pri Draščku. Na to sledé infamne, žaljive opazke o teh dekletih. Da je žugano prvo in drugo, ni treba omenjati. Preveni ni treba pisati anonimnih pisem, ker stori lahko s svojim podpisom, ali pa govori osebno, kar je v tem slučaju vidi storil, da jima je le v čast on, radi česar se takó podlo napadani v irredentovskem mašilu.

S takimi lopovi imamo opraviti v Gorici! L. z. obrekovanje, zasmehevanje — to je orožje „civite culture“.

V Ločniku so bile v soboto nove volitve v I. in II. razredu. Po hudem naporu so zmagali Legovci v II. razredu z 11 glasovi, dasi so bili nasprotniki zmage skoro gotovi.

Loterija ženske podružnice. — In zopet nam je objavljal celo vsto krasnih darov! Evo jih: Gospa Jakoncčeva iz Gorice eno krasno vezano knjigo, naznani zvoncek, dve posodi z umetnim cvetličnim in en kosček. — Gospa Jesipina Znidarsičeva krasen krožnik iz kuma-srebra za sladice, eno kosarico za razid ter notovilo. — Gena L. F. elegantno tobacnico. — Gena E. B. garnituro za likere. — Gena Jereb, vodit čiparske šole v Boleu, krasen ovratnik za otroke (l. roč. delo). — Gena Mlekus, učiteljica v Boleu, podoba z geslom: „Upaj v Gospoda in delaj dobro!“ (l. roč. delo). — Gospa Saunig iz Gorice elegantno palico za gospe in etui za sončnice. — Gospa Antonia Poveraj v G. 12 krasnih zavratnic za gospe. — Gospa

Podlistek.

Mati in sin.

Dve pripovedki srbske kraljice Natalije.

II.

Pesem o kranam detetu.

(Konec).

Razjarijo se črne duše in se zamislijo; kdo mu neki vliiva ta občutek? Glej, on nima ljubezni materine! Njega nekdo uči.

A lastovka je pod streho mirno molčala in tu pa tam zaevrčala z materinim jezikom:

„Sin moj! Sin moj!“

Prozvetna je, ošabna je! Ona ne mara zate. Ni vredna tvoje ljubezni!

„Zaman se trudite! Mati mi je, pa ne morem, da je ne ljubim!“ odgovarja dete.

„Sin moj! Sin moj!“ ječa lastovka in frfra v svojem gnezdu.

Toda, njega uči nekdo! pomislijo črne duše in začne jih skrbeti, ker so vedeli, da je velika detetova ljubezen do matere najbolj čvrst žrtvenik, nad katerim se bo vzdigoval sveti plamen očinske ljubezni do dobrega naroda njegovega.

In črne duše iščejo učitelja njegovega, pa ne pomislijo, da je on v sru detinjem in cvrčanju lastovičinem. Pa sedaj že celo lastovke ne najdejo več. Odletela je daleč s svojimi lastovičicami, kojih krila so se pod materinim negovanjem ojačila, preletaje visoke gore in širna morja, in je tam pod streho pregnane matere zvila gnezdice, potrkala

na njena okna in sedla s svojimi otroci na materine rame stresaje z lahkih krilec na njena lica roso kaplje sinovih solz, ktere je točilo dete po materi.

Užaljena mati je željno poslušala cvrčanje lastovice in mislila: „One so prišle od tam, kjer mi prebiva sinček, pod njegovo streho so morda zvirale gnezdo svoje. Lastovka mila, si ga li videla? Kaj počne otrok moj? Misli li na svojo mater? So li to njegove solze?“ In bridko zaplakavi reče jej: „Oj, pojdi k njemu in mu odnesi solze materine!“ A lastovka tužno zaevrčala zbere na vsako pero po jedno kapljo materinih solz, razširi lahka krileca in kot blisk vzleti v daljave, v rodovitno Senaro, v staro gnezdo svoje. Oznanovalka spomladi je bila tudi oznanovalka srca materinega.

A dete raste, in se spominja svojega ranega detinjstva. Spominja se, kako ga je tešila mati v žalosti, spominja se njene milosti in v mislih preleti prve radosti in tuge svojega življenja. Domisli se nepozabne slike, na katero se je v izkušnjajah tako pogosto spominjal. Zagleda prostorno sobo, zastrto s težkimi zavesami, v kotu tam stoji pripravljena postelja, a v njej leži v težki groznici bolno dete. Težka nesvest se ga je polotila in ono je blodilo, gledaje pred seboj strašne sanje, ki so mu mučile dušo. Jecaje v sanjah je prosila Boga, da mu pošlje angelja, ki ga bo varoval. In v tem času, ko so postale bolečine največje, občuti dete, na svojem vročem čelu roko angelja varuha, ki mu rahlo zašepče na uho:

„Mine ti, dete moje! Ne plaši mi se, sin moj!“

In te besede se zlivajo kot blagi vonj v dušo detinjo in ono odpre oči. Nad njegovo posteljo se je nagnila

Karolina Drufovka service. — G. eni Olga in Avdula Likar velik krasen grm umetnih vrtnic na tronožnem kosku. — G. ena Marija Zupantič v Gorici tronožni kosek za cvetlice in umetno izšivan blazinico z napisom: "Sladko spavaj" (1. roč. delo). — Gospa Marička Kopčeva v Tolminu elui za snodečice in en letnik "Dom in Sveta". — Gospa Mimi Dominko v Gorici elegantno obrisalo z umetnim izšivanjem z barvano svilo in napisom: "Dobro jutro". — Gosp. Josip Presel v Gorici edno svetilko. — Gospa Marija Kopč 6 krasnih voščenihi sveč. — K. Makuc sedem vinskega kisa. — Gospod A. J. 1 gld., gospa R. Kotnik 3 gld. — Gospa J. Komac v Devinu 1 gld. Loterija ženske podružnice sv. C. in M. se bliža svojemu zvršetku. (Kdor namerava se kaj podariti, naj stori to do ponedeljka). V nedeljo 31. t. m. ob 2. uri pop. otvorile se razstava dobikov v dvorani šolstva. Čitalnice, kateri si bodo gotovo imeniški srek v obilnem številu ogledali; a nujno priporočamo vsakemu Slovencu, da naj ne zamudi prilike, ogledati si ta z darovi preobloženi oltar rodoljubne požrtvovalnosti, in dobiti nekoliko pojma o spretnosti, marljivosti in okusu našega narodnega ženstva. — Razstava ostane odprta v nedeljo od 2. do 4. v ponedeljek od 10. do 12. in v torek spet od 10. do 12. uro. Ker stane loterija tudi precej stroškov, kateri bi itak skromni znesek od prodanih srek znatno zmanjšali, pobirala se bode od obiskovalcev razstave v pokritje teh stroškov po 10 kr. (od otrok po 5 kr.) vstopnine, katere so darovatelji dobikov prosti. Na razstavi se bodo tudi prodajale srečke, kar jih je od prejšnje razprodaje še ostalo.

V torek 2. febr. se bo vršilo zrebanje. Vstop je dovoljen darovateljem, imeteljem kake srečke in takim, kateri pri vstopu vsaj eno srečko kupijo — ako bo se katera na razpolago. Način zrebanja je označen na vsaki srečki. Ob zrebanju se bo v posebnem zapisniku beležila vsaka potegnena srečka in številka njej pripadajočega dobika. Že na razstavi bo vsak dobiček zaznamovan s svojo številko, s katero je tudi zapisan v posebnem inventar. Zraven imenovanega zapisnika se bosta še posebej sproti izpolnjevala dva pregledna razkaza, eden urejen po sporedu srek, drugi po sporedu dobikov, da se na vsako vprašanje hipoma najde odgovor. Prvi teh razkazov bo objavljen v "Soči" in "Primoru". Dobitkem se je radi dobikov ogledati pri gospej Santele, dvorodni proli mostu stev. 26. Zunanji dobitelji, ki ne utegnejo sami priti po svoje dobike, naj blagovoljno naprosijo kakega znanca, da ga jim pošlje, da se ne kopirja preveč dela s pošiljanjem na eno osebo. Dobitki, ki do 28. februarja ne bodo odneseni ali vsaj reklamirani, in oni, ki bodo morali prostovoljno podružnici prepuščeni, izkoristiti se bodo prihodnje na drug način za društvene namene.

Po mnogostanskem nujenju množina večinoma krasnih in dragocenih dobikov presega pravo razmerje nasproti skupini od prodanih srek, in od teh strani se je odboru priporočalo, ne nakupovati se posebe predmetov za darila došla v gotovini, ampak ta darila kar priklopiti čistemu znesku. Odbor, kateri je darila v denarju deloma sprejel z izrecno zahtevo, da se naj porabi v nakupovanje predmetov, je krenil na srednjo pot. Nakupil je za darovanih denar 10 predmetov in pokrnil nekoliko stroškov pri izdelovanju daril v tukajšnjem učiteljskem, ostane pa porabi v pomnoženje čistega zneska. Da zdaj je došlo predmetnih daril nad 200, in 15 jih je še v delu, ki so obezane do zrebanja. Pri snovanju darila, ko se je spisovala prošnja za dovoljenje, mislilo se je na kakih 50 dobikov! V taki meri so naše odbora prekosili rodoljubni darovalci in darovalci!

Sreček je bilo sinoci le še 243. Kdor hoče torej se kaj dobiti, naj se požuri. — Onim rodoljubkam in rodoljubom na deželi, ki so prejeli srečke v razprodajo, naj pošljejo do nedelje razkaz o prodanih srečkah, denar in ostale srečke. Kdor tega ne stori, plača vse srečke, če tudi jih morla ni prodal.

Radodarni doneski. — Za "Slogine" zavode so došli dalje ti le darovi: Župnik Berlot Anton na Vogerskem 6 gld. — Kap. an Alfonz Blažko v Podmetcu 2 gld. — Janko Savnik na Dunaju 1 gld. — Na Silvestrovo pri Sv. Luciji nabrala v veseli družbi g. ena Avrelia Kováč 2 gld. 30 kr. — Miklavč Franc v Volčah 1 gld., isti poslal 70 kr., katere so zložili v družbi R. M. in

F. H. — Dež. sod. predsednik dr. Anton Tušar v Rovinju 5 gld. — Miklavč Roman v Volčah nabral v veseli družbi pri Lomjanu 2 gld. — Liten Maks v Rihembergu 2 gld. 30 kr., katere so zložili na čast Jovanovega godu v gostilni "pod hribom". — Carnelli Franc v Pazinu gld. 3-06, katere so zložili povodom imendana prijatelja Ernesta pri čisti vina. — Župnik Gergolet Andrej v Slovencu poslal 7 gld., katere so zložili A. B. v Kozbani 2 gld., A. V. v Hruševljah 2 gld., neimenovan. F. O., M. K. in Z. A. po 50 kr. ter P. A. 1 gld. — Ženska podružnica sv. C. in M. v Ajdovščini 5 gld. — Kaus Ivan v Smarijah gld. 4-65, katere so zložili somišljeniki. — Župan Gruntar Franc Smarijah: 1 gld. — Makovec Alojzij in Brjah 2 gld., katere so zložili večinoma oni iz Polja. — Dežel. poslanec Ivan Lapanja v Kobarižu 3 gld. — Dekan J. Filipič v Ločniku 4 gld. — Kenda Franc, ožrozn. postajevođa v Omišu (Dalm.) 80 kr. — Sturin Franc v Schardingu na Tirolskem 50 kr. — Ivančič Josip, c. kr. prof. za jan. 5 gld. — Sintel Ant., c. kr. prof. za dec. in jan. 2 gld. — Kavčič uolar 1 gld. — Koren Anton 1 gld. — Blaž in Franc 1 gld. — Velep. Anton Grauner iz Oslavja gld. 1-30

Ako je kdo poslal po novem letu kak dar na gas, da ni bil objavljen, lepo prosimo, da se nas o priliki opozori. V tem času je enak promet pri nas zelo velik, da je prav mogoče pri vključevanju takó pomešanih pošiljatev kaj prezreti.

Rodoljubnim dobrotnikom iskrena zahvala!

Bratno in pevsko društvo v Ajdovščini vabi k veselici s plesom, katero priredi dne 7. februarja 1897, v prostorih društva "Edinosti". — Spored priobčema v "Primoru" in v prihodnji "Soči".

Narodna čitalnica v Vipavi vabi k Vodnikovi veselici z igro, dne 2. svečana 1897, v prostorih g. Ant. Petihave v "Taburi" v Vipavi. Pri plesu svira orkester Ed. Enzmann. U-top k plesu je dovoljen izključno le povabljenim. Začetek točno ob 1/8. uri zvečer. Ustopnina 30 kr., sedež 20 kr., k plesu 1 gld.

Iz Podmetca smo prejeli dopis, ki pravi, da Lamošnja Čitalnica je zgubila zopet enega vrliga voditelja, g. kaplana Alfonza Blažkota. Ta gospod je bil v P. zelo priljubljen, kajti bil je delaven mož v vinogradu Gospodovem in narodnem. Ljudstvo se je prav žalostno ločilo od njega.

Dopis končuje z nam razumljivim slaskom: "Zd. naše ljudstvo se mora zdaj pokoriti zastran velnih prepričav s prejšnjim župnikom pred. g. Jož. Skočerjem, da se je moral posloviti od nas. Zdaj naj pa dela pokoro!" (V čem se pokazuje ta pokora ljudstva, dopisnik ni povedal).

Na Tolminskem so bili sestavljeni imeniki volitev za kmečke občine le iz volitev I. in II. vol. razreda zlatih obč. volitev. — Ta pogrešek je ukazalo glavarstvo popraviti s posebno okrožnico. Hvala!

Iz Tolmina poročajo, da v soboto je bila omili volitev župana. Izvoljen je bil gospod Oskar Gabršček, dosedanjí náčelnik cestnemu odboru. Naj bi se na posrečilo dobro voditi obširno tolminsko županijo.

P. n. g. naročnike prosimo, naj pogledajo svoj naslov na past: ako želé kake premembe, naj nam naznajo. Vemo, da je marsikak pogrešek, a mi sami ga ne moremo najti in popraviti. Drugi teden homo nanreč tiskali nove naslove. — Do tje naj tudi vrnejo list vsi oni, ki ročajo biti več naročeni, nasprotno pa naj se požurijo z naročilom oni, ki bi ga radi dobivali.

Listnica uredništva. — Ker se nam je nakopičilo preobilo gradiva, smo primorani izpustiti "Razgled po svetu", "Slovenijo" in več dopisov.

Razgled po slovanskem svetu.

Hrvaška. — Stroj sedanjega sistema na Hrvaškem deluje neprestano. Smejejo se madjarske sole za hrv. otroke, po železnici v Hrvaški se skoro ne moreš voziti, ako ne umeš madjarski, trojico se stotično v prošlavljené državne ideje madjarske, uničujejo se mlade eksistencije, ako tako zahteva moloh "madjarska očuljivost", profesorji raznih sol se morajo uvrščati, ako nečejo obsedeti, v kolo pospeševateljev sistema "reda in dela"

— o redu nočemo govoriti, "dela" pa je res mnogo v tem sistemu za nasprotneke hrvaštva, — gospodarski odnosi slabašo tako, da hrvaški izseljenci, kar trugoma delajo prostor madjarskim priselcem, in slednje je prišlo na vrsto novinstvo. Te dni je razpravljal hrvaški sabor o zakonskem načrtu, s katerim se tožbe radi žaljenja časti tiskopisom odmaknejo porotnim sodiščem in bode sodili o istih redni sodniki. Kaj to pomeni na Hrvaškem, tega ni treba praviti. Ako katerikoli opozicijski časopis le malo trdo prime to ali ono vladno korifejo, hitro se uroži tožba radi razžaljenja časti in v tem hipu bo obsojen dotični urednik. Kajti pomisliti je treba, da je stalice hrvaških sodnikov nekoliko drugačno nego našli avstrijski. Mi priznavamo sicer, da imajo porotna sodišča svojo senčno stran tam, kjer je ena narodnost na milost in nemilost izročena drugi narodnosti, kakor tu pri nas v Gorici. Ali na Hrvaškem živé Hrvatje. Sicer pa kaže ta nervoznost, s katero vladna večina sili na ta zakon, kolike vrednosti so neprestano bagatelizovanja opozicije in samohvale nositeljev sedanjega sistema, ter zatrdilo, da se je ta sistem globoko ukoreninil v narod in da opozicija gineva od dne do dne. Čudno, ves narod je na njih strani, in vendar se hoje sodnikov iz naroda! To vendar ni nikako soglasje!

Hrvaški listi poročajo, da se dobro razpečavajo kolajne, kovane v spomin dr. Ante Starčevića. Kolajne so treh vrst: medene, pozlačene in sreberne. Spredaj je opraje prvaka dr. Ante Starčević, na drugi strani pa datum njegovega rojstva in smrti, antografski podpis pokojnikov in geslo "Bog i Hrvati". Te kolajne je izdelal glasoviti zavod Roberty v Milano. Kakor da res ne bi bilo domačega umetnika, ki bi umel izdelati tako kolajno, in za to je bilo treba naročiti jo v Italiji! Oj, slovanski ponos, kje si?!

Češka. — "Narodni Listy" so priobčili članek, v katerem naglašajo, da se Čehi razstave v Parizu ne udeležijo, ako se za nje ne odkaze poseben oddelek. Če razstavijo v avstrijskem oddelku, se njih izdelki smatrajo za nemške in se z njimi povečuje nemška slava. Čehi morajo za se razstaviti, da ho svet vedeti, kaj je plod njihovega dela. S tem pa bi se svet utegnil prepričati, da avstrijski Nemci nikakor ne prekašajo Čehov v kulturnem oziru.

Mladost dr. Podlipny je za potrjen praskim županom. Nekateri so mislili, da ne dobi največjega pibitjenja radi nekega govora, kateri je imel pri neki slavnosti teologov na Francoskem. Grof Baden pa ni imel takih pomislov, njemu je bilo za to, da ne bo v Pragi v mestnem zastopu kakih demonstracij, ki bi utegnile povzročiti razpust mestnega zastopa. Vlada sama je pregovorila dr. Srba, da se je odpovedal županstvu v korist dr. Podlipnemu. Grof Baden je imel prežalostne skušnje z razpustom dunajskega zastopa, da bi poskušal kaj enakega se v Pragi. Sicer pa tudi upal, da bodo Čehi sedajraje podpirali vlado, ko je njih pristav praski župan.

Novi praski župan dr. Podlipny in "Katoličke Listy". — Z novim letom je začel izhajati v Pragi dnevnik "Katoličke Listy". Zbaje ga ob podpori vsajega in nižjega duhovništva češkega delniško društvo sv. Vojteha. Ta v pravek katoliškem duhu urejani list piše ob izvolitvi dr. Podlipnega za župana zlate Prage v svoji 6. številki tako-le: "Priznavamo, da nam jako ugaja, da se je dokončal razljučen bratski boj v mestni hiši. Zelimole, da bi bil mir trajen. Osebnosti, zaradi katerih sta si ležali obe stranki v laseh, naj stopijo v ozadje. **Salus reipublice suprema lex esto.**" Blaginja domovine podi najvišja zapoved. Isti časnik poroča v 9. številki: "Sprejemši volitev, imel je dr. Podlipny miren domoljubn govot le zavrnil ga! Prejšnji gospod župan je slovo jemaje od svojega urada zaklical: "Bog blagoslovi našo 'matičko' Prago: jaz pa pristavljam: Človek, potrudil se in Bog te blagoslovi!" Kaj ko bi drugod utegnili voditi one, ki se sami nazivljajo "katoličke" nacelo: "Calumniari suprema lex esto!" — To v odgovor "P. Listu".

Bosna-Hercegovina. — Kakor iz Sarajeva poročajo, se je obrnila bolezen presv. nadškofa dr. Stadlerja na slabše;

častljivi bolnik čuti velike bole* se po vsem telesu in težko diha. Vendar se nadejamo, da pretrpi tudi to skušnjo srečno in da se kmalu zboljša.

Cesar je upokojil arhimandrita Gjorgja Magaraševića na njegovo lastno prošnjo.

Deželna vlada je sicer opozorila mohamedance, da bi glede na kugo v Indiji se letos v manjšem številu udeležili božje poli v Meko, naravnost zabranila pa ni tega. Ob enem je naznanila istim, da jih, v slučaju, ako se pokaže kuga v Meki, na vinitvi v domovino ne pusti v deželo, dokler se ta božja siba ne poleže.

"Bos. Posta" javlja, da je na milenijski razstavi bila razstavljena sablja znanega junaka Smail-Age Čengića, čegar slavna dela je opeval pok. hr. ban Mažuranič v krasnem eposu. Sabljo je razstavil neki potomec Smail-Age, a kupil jo je sarajevski bankar Josip Löschner. Na sablji je turški napis, nožnica je pa z zlatom okovana.

Galileja. — Lvovski učitelji in učiteljice so volili te dni voditeljico neke mesečanske sole v okrajni solski svet. Govori se, da deželni solski svet ne misli ugovarjati volitvi ženske v okr. solski svet. To je prva zastopnica učiteljskega stanu v okrajnem solskem svetu v Avstriji. Vsekako je zanimivo, da je baš v Galileji najprej ženska emancipacija toliko prodira, da volijo ženske v tak zastop.

Poljska. — Stadlevski, nadškof v Poznaniu, je izdal te dni na podrejeno mu duhovščino okrožnico, v kateri jo spodbuja, da naj spoštuje vsako narodnost, toda da naj ljubi svojo — poljsko. Glede cerkvenih molitev, radi katerih Nemci hočejo, da bi se v cerkvi samo nemški molile, priporoča nadškof, da naj duhovniki iste opravljajo v jeziku narodne večine, a ne v jeziku posameznikov ter jih opozorja na to, da Bog sprejme molitve v vseh jezikih. Dovoljuje jim tudi, da to povedo s prižnice oni gospodi, kateri ni prav, da duhovnik Poljak molí v svojem materinskem jeziku. Takli škofov je treba!

Književnost.

"Nada", jako krasni ilustrirani list, izhajajoč po dvakrat na mesec v Sarajevu, iznenadila nas je v svoji drugi letošnji številki s fino izdelanimi ilustracijami Blejskega jezera z otokom in gradom, kmetijske hiše iz okolice blejske, vasi Gornje Gorje v bližini Blede. Nadalje primna podobno: gorska kola, hiša v Bledu, Habin zob pri Bledu, kmetica iz okolice blejskega jezera, slap Peričnik v bližini Blede, lesena kmetijska koč v blejski okolici. Ilustrator L. Kuba je izborno izvršil vse to slike. Značilno so posebno hiše iz okolice Blede, nad vse istinit je pa kos vasi Gornje Gorje s senoski, odhajajočimi na kosnjo. — Pri tej priliki omenjamo, da je soizdajnik "Nade" naš pesnik Simon Gregorčič, ki je lani priobčil v tem listu krasno filozofsko pesem "Oblakom".

Seiden-Damaste 65 Kr.
his fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. his fl. 14.65 p. Met. — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 210 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus, Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. **Seiden-Fabrik G. Henneberg** [k. u. k. Hof.] ZÜRICH. (6)

Zahvala.

Preč. g. Badin se je poslovil v nedeljo od nas. Njegovo slovo je ganilo do solz zlasti vse slovenske matere te župnije, ki so dolžne odslužiti gospodu veliko prav udane zahvale. Prečastili gospod knut je skrbel za naše otročje z velike ljubeznijo pravega dušnega pastirja, kakor skrben in ljubezniv oče jih je zbiral krog sebe, pončeval in spremljal na izprehode ven iz mesta v prijazno našo slovensko okolico. Tako njegovo delovanje mu je nakupalo veliko sovražnikov med onimi zaprizenici, ki sicer ne marajo ne za Boga ne za cerkev, pa imajo v največjem času odločilno besedo po goriških cerkvah. Toda, priprane smo, da taki sovražniki preč. g. Badinu niso v nečast, pač pa v čast in morejo nam biti v upravičen ponos, kajti kogar taki ljudje sovražijo, ta je gotovo cel mož in na praviem mestu. Obzalojava, da merodajni krogi niso znali bolje varovati svojega služabnika pred ono sedrgo, zagotavljam, da nam ostane preč. g. Badin v nepozabnem hvalnem spominu. Bog mu povrni vse, kar je storil dobrega našim otrokom in nam! Čistilimo Slovencev v sosednji Perni, da so dobili takó vnelega, takó zalaga dušnega pastirja.

V Gorici, 28. januarja 1897.
Muogo slov. mater
župnije sv. Ignacija v Gorici.

Iz Sežane: Slavno starešinstvo sežanske občine je v svoji seji z dne 13. septembra 1896. sklenilo, da se slchnega leta decembra meseca izplača iz občinske blaginje 10 gld. (deset goldinarjev) solskemu vodstvu za nakup knjig za solarsko knjižnico proti priložniju računa.

Letos se je nakupilo po 2 izlisa do sedaj izšlih supičev prekristne "Knjižnice za mladino" in se nekaj drugih knjig.

Vsled tega tako plemenitega sklepa izrekam tem potem slavnemu starešinstvu sežanskemu najprišrečnejšo zahvalo.

Solsko vodstvo v Sežani,
22. januarja 1897.

Matko Kante.

Dostavek uredništva: Ta sklep obč. starešinstva v Sežani naj bi posnecali tudi drugod; vsaka občina lahko nekaj žrtvuje za izomiko svoje mladine!

Iz Sežane: Gospod trgovec G. Mose iz Gorice je podaril v 18. dan t. m. eno peco kotenine v vrednosti 12 gld. za vbojo solsko mladino.

Podpisana si vsvoja tem potem izreči najprišrečnejšo zahvalo p. t. gospodu darovatelju ter ga ob enem topla priporočata.

V Sežani, 20. januarja 1897.
Krajni solski svet, Solsko vodstvo,
Ivan Renčelj, Matko Kante,
predsednik, voditelj.

Poslanica*).

Na ovadbo Andreja Podgornika, po domače Žefaja, sem bil obsojen dne 3. oktobra pr. leta pri goriški preturi na 5 gld. globe radi prestopka po § 43 t. k. z. (Ta § govori na sploh o opuščenju kakega dejanja za telesno varnost). — Zlobni jeziki so bili ta-voj raznosli to velevažno novico po čepovanski planoti in veselili se radi te obsodbe. Ali jaz sem si mislil: "kdor se zadnji smeje se najbolje smeje" — in sem podal utok proti obsodbi. Dne 25. t. m. se je vršila prizivna obravnava pri okrožnem sodišču v Gorici, na kateri sem bil popolnoma nekrivim spoznan in torej oprosten. — Toliko na znanje tistim, ki so se prerožodaj in akodoželjno veselili.

V Čepovanu, 26. jan. 1897.
Peter Šauli,
krmnar.

* Za zastavko pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor nalaga tiskovni zakon — Op. m.

Važno za poljedelce!

Gosp. Franc Jeschek v Gorici, da olajša vpeljavo in vporabo **umetnega gnojiva**

tudi v naši deželi, je povoril zalogo istega g. Mh. Culot v ulici Rovera št. 3 v Gorici. Ker je ravno kar nastopila doba za poljedelska dela, so opozarjajo kmetovalci, da se dobi to umetno gnojivo tudi v najmanjši količini. 87

Mihael Malik
trgovec v Ajdovščini

naznanja slavnemu občinstvu, da je uredil trgovino z mešanim blagom na drobno in debelo v hiši svojega tata g. Franca Makovec pri Putrljih.

Priporoča se svojim rojakom za blagohotno podpiranje kot tedaj, ko je bil as poslovođa pri g. A. Casagrande.

Skrbel bode, da ustreže vsakej želji p. n. občinstva dobro in točno. Posebno pa priporoča pravo slajersko željezo, najfiniji alkohol (spirit), moko, otrobo, turško in drugo pridelke ter jestvine po najnižih cenah.

V zaščito posnemanja in ponorajanja naprošen so p. n. odjemniki, vedno izrecno zahtevati

KRONDORFER
slikoto in plavim Neptunom, kakor tudi paziti na zamašni omot!

Podjetje studenca
Krondorfer p. Karlsbad
8-1 — 9 2
Zajogo v Gorici
ima
Ang. Fornizzi

Izvrsten fin med

iz poljskih in gorskih cvetic
prodaja podpisana
v ulici sv. Klare št. 6

in
na pokritom irgu.

8 2
Ana Kogoj.

Reichenburško
sukno in snovi za obleke!

Neposredna razprodaja meč zaslužke!
Naj se zahtevajo uzorci naših krasnih novostij.
Najelegantneje obleke za spulad — cela obleka gld. 6-70, gld. 8-—, gld. 10-—

Franz Rehwald & Söhne
Tuchfabrikanten
Reichenberg i. B.

36-1

Gvido Grinover
trgovec z vinom na veliko

vrtna ulica GORICA Via Giardino
(hisa Bolko) 34-1

priporoča izvrstna vina po zmerni cení. Razpošilja na dom ter na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Postrežba hitra in poštena.

Wertheimov

šivalni stroj na dvojen pršistik.
Nemski fabrikat prve vrste za domačo in obrtno rabo, razpošiljam z Dunaja na vse kraje avstro-ogerske monarhije:

Stroj na noge z visokim držalom 35 gld. 50 nč.
Stroj na roko z visokim držalom 31 gld. 50 nč.
Stroj z ladljo na krog 49 gld.

30dnevna poskušaja, bletno jamstvo.

Vsak stroj kateri se ne obnese izvrstno v čstu poskušaje, vzamen nazaj na moje stroške.

Cenik in šivalni urecel dobiti je na zahtev. Razpošiljana hiša šivalnih strojev

Louis Strauss, 35, 10-1.
trgovskosodno protokolirana firma, oskrbovalec društva c. kr. državnih uradnikov.
Dunaj, IV., Margarethenstrasse št. 12. gn.

skrbna mati in ga z blagim smehljajem hrabri in z materinskimi poljubi blaži mu ogenj z očij. Bog mu je daroval angelja varuha, mater njegovo. Ona je v boleznih bedela nad njim, ne zatisniviš po vso noč svojih očij.

"Pa li ne mara zame ta mati, ki tako bedi nad menoj?" — misli dete. — "Lazejo oni, dobra je mati moja!"

Preteklo je več let; od deteta postane čvrst mladenič. Spomini na materino ljubezen ohranijo v njem iskro plemenite ljubezni, ki se razgori v plamen. Dete je popolnoma razumelo, da so črne duše gasile v njem ljubezen do matere in da ta ta način ugasijo sleherni plemenitiji čut, ki bi godil njegovemu narodu. Kajti vladar, ki ni maral za svojo mater, ne more marati niti za narod.

Nastopijo težki dnevi. V rodovitni Senari začne se buditi davno zaspali narod. Črne duše, čuteče da se jim bliža konec, ako čim preje ne iztrgajo iz srca detetovega ljubezen sinovo; ako ga čim prej ne storé človeka — berača, in da tako lažje zavladajo nad njim in njegovim narodom, rekó mu nekega dne; "Ti si kralj! Ti nosiš krono tvojih dedov! Toda mi smo gospodarji in ti hočemo odvzeti krono, ako ne zadošiš v sebi oni ogenj, ki nas peče! Jedno moraš žrtvovati, plamena ali krono!"

"Ne, ni ošabna!" — vsklikne mladenič. "Ni ohola ona duša, ki mi je dajala samo blage nasvete in ki je bila najšrečnejša, kadar je bivala pri meni. Hudobne duše veste mi lagale! Odkar nimam matere, nimam niti sreče! Vrnite mi mater, nate krono! Čemu mi bo krona, ako je imam samo zato, da bom daleč proč od matere, od izvira prave sreče, v katerem so je zrcalila kakor solnčna svetloba ljubezen do naroda mojega! Nate krono!"

"Obdrži krono in na ti tudi mater!" zaori probujeni narod.

"Mati! Mati!" — vsklika radostni mladenič in se vrže v razširjeno naročje željne matere.

"Sin moj!" — zavpije mati, "nikdo naju ne več razloči! Odpusti grešnikom, ki so naju mučili, odpusti!"

"Ne, Gospodar! ti jim ne moreš več odpustiti!" — zagrmí narod.

"Oni, ki so tebi in nam lagali, morajo viseti na vešalih, ker so pretrgali, kar je najsvetejše, pretrgali so voz med materjo in detetom, in to se mora kaznovati."

"Gospod naj jih sodi!" — reče mati in močnejše pritise sinovo glavo na svoje srce, "jaz pa ne želim njihove smrti. Pustite jih, naj živijo, in sreča mojega naroda in moja naj jim pokaže, kako nizka je njihova prošlost!"

"Mati! To je začetek moje sreče!" vsklikne sin; in ona mala lastovka, oznanovalka spomladí in matrine ljubezni, je levala veselo nad njima in cvrčala jasno:

"Sin moj! Sin moj!"

Šumno in bebneče so kipele bujni valovi blagoslovljenih rek Evfrata in Tigrida. Njuna rosa je rosila s plodno vlažnostjo bregove rajске Sonare. Dve sestrici: ljubav in sreča bedita nad hišo matere in Sina ter se od tod kakor blagoslov božji razlivata nad celim narodom; in lepa Senarka povezuje v snope masno žeto, s plodnih njiv in med cvrčanjem lastovk, ki se zbira v spomladanskem zraku, popova veselo: "pesem o kronanem detetu", pesem polno spomina in boli, ki se je tako srečno zvršila.

Gabriel Piccoli
lekarna pri angolu
v Ljubljani, Dunajska cesta
Najvišje priznanje
na II. mednarodni farm.
razstavi v Pragi 1896.
London - Pariz - Ze-
never 1892-1893.

Železnato vino
preizkušeno, zanesljivi-
vega učinka, ima v sebi
ehko prebavljiv železnat preparat, kateri učinkuje pri
slabotah, na pomanjkanju krvi in na živih trepih
osebah, priporočljivo posebno tudi za slabotne, blede
otroke.

Deset gramov tega preparata ima v sebi 25 miligramov
železnatega kisika in 10 miligramov izelika iz skorje
kineskega drevesa.
Lekarnar Piccoli v Ljubljani jamči za označeno,
zmeraj enako testavo, potrjeno
po kemični razkroji dr. H. Hagerja v Frankofonu
na Odri in prof. Balt. Knappitscha, zapreženega
sodniškega kemika v Ljubljani.
Steklenica ima pol litra velja 1 gld., 4 polliterske
steklenice 3 gld. 60 kr., franko s poštnino vred 4 gld.

Narodna izvirna lekarnar Piccoli v Ljubljani priti povzeto znaka.

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Preporočila se prečistili du-
hovščini za izgotovljenje
cerkvenih posod in orodij po
najnovem vzoru in najnižji
ceni, kot: Monstrance, kelihov,
svetnikov, itd. itd. Stare reči
popravljajo ter jih v ogledu po-
srebrni in pozlatijo. Da si za-
morejo tudi vneti plemeniti
cevkve omisliti razne cerkvene
stvari, se po želji preč. p. n.
gospodov naročnikov slavijo
prav vgodni plačili pogoj.

Strelovoče iz bakra v
ogledu pozlačen najboljše iz-
najdbe, kakor tudi vsakovrstno
enako popravilo in pozlačenje priporočajo tudi po naj-
nižjih cenah. — Pošilja vsako blago dobro spravljeno
in poštno franko! 16 (C.)

Dr. Rosa balzam

za želodec
iz lekarn
B. FRAGNER-ja v Pragi
je splošno, že 30 let znano domače zdr-
vilo, katero uroča tek, plašijo prebavo in
lelko odvaja.
Pozor! Vsi deli zaboja
so prevlečeni z zraven
natiskano in zakonito
priznano zaščitno znamko.
Glavna zaloga: 14a, 5-3
Lekarna B. FRAGNER-ja „pri črnem orlu“
v Pragi.
Mala strana, vogel Sporoce ulice.
Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr.; s pošto
90 kr. več. — Dnevno pošto razpošiljanje.
Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogorske.

Anton Potatzky
v Raštelju št. 7 v Gorici

prodajalnica drobnega
in nürnberškega blaga
na drobno in na debelo.

Jedino 3, 26-3
in najcenejše kupovališče.

Posebna zaloga
za kupovalce in razprodajalce na deželi,
za krošnjarje in cunjarje.

Največja zaloga
cevljarskih, krojaških, pisarskih, popo-
tovalnih in kadičnih potrebščin.

Zimska obuvala.
Vozički in stoli na kolesih za otroke.

Strune za godala.
Posebnost: Semena za zelenjavo in trave.

Prosim dobro paziti na naslov:
Na sredi Raštelja št. 7.

Trgovec z vinom na veliko
Anton Pečenko

Vrta ulica 8 — **GORICA** — Via Giardino 8
12 Cl. priporočila
dalmatinsko vino iz Jelše in Šibenika,
pojem

pristna bela
in črna vina
iz
vipavskih,
furlanskih,
briskih in
istarskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogorske monarhije v sodih od 50
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerno. Poštebna poštna.

Anker 25, 26-3
Liniment. Capsici compos.

Iz Richterjeve lekarnice v Pragi
priporočano kot izvrstno bol ubla-
žujoče mazilo; za ceno 40 kr., 70
kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah.
Naj se zahteva to splošno prilju-
ljeno domače zdravilno sredstvo
vedno le

Richterjev Liniment s „sidrom“

kot edino pravo in vzame
le tako steklenico, ki je pre-
videna s „sidrom“ kot znano
zaščitno znamko.
Richterjeva lekarnica „pri zlatem levu“ v Pragi.

Oglas p. n. g. trtorejem!

Odrezi ameriških trt

Riparia - Solonis - Rupestris
za cepljenje,

katerih se ne prime trtna uš, kakor tudi
druge kakovosti sadik domačih in francoskih
iz lastnih trtne uši prostih nasadov priporočila
10 - 1

27-3

iv. Jož. Strekel
veleposelnik
v Semeniški ulici v Gorici.

Vinarsko in sadjarsko društvo
za Brda

s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20.
priporočila
po nizki ceni slavemu občinstvu

svoja pristna briska
vina: rebulo, modro
frankinjo in druga na-
vadna črna vina, pri-
delke svojih članov.

Razpošilja na vse kraje od 50 litrov naprej.
Uzorce vin pošilja na zahtevo.

J. Pserhoferjeva lekarna „pri zlatem državnem jabolku“ na Dunaju
I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhoferjeve odvajajoče kroglice

je staroznana, lahko odvajajoča domače sredstvo. — Te kroglice so iste, ki so znane občinstvu
že več desetletij pod imenom **J. Pserhoferjeve KRICISTILNE KROGLJICE** in se izdelu-
jejo pristne samo v lekarni „pri zlatem državnem jabolku“, Dunaj, I. Singerstrasse 15. —
Te kroglice stanejo: 1 š. z 15 krogli. 21 nč., jeden zavitek 6 š. 1 gld. 5 nč. — Ako
se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglice 1 gld. 25 nč., 2 za-
vitka 2 gld. 30 nč., 3 zavitki 3 gld. 35 nč., 4 zavitki 4 gld. 40 nč., 5 zavitev 5 gld. 20 nč., 10 za-
vitkov 9 gld. 20 nč. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva **J. Pserhoferjeve odvajajoče kroglice**
in paziti je, da ima pokrov vsake škatlice isti podpis **J. Pserhofer** v rudičih pismenih, katerega
je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino **J. Pserhofer-**
40 nč., prosto poštnine 65 nč.
Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica
40 nč., poštnine prosto 65 nč.

Stolov. Kola-preparat, izvrstno
za okrepitev želodca in živcev. 1-literna stkl.
Kola-vina ali eksira gld. 3, 1/2 litra gld. 1 60,
1/4 litra 85 novč.

Grenka tinktura za želodec,
prej življenska esenca, ali praške kapijke imo-
novane. Hahlo raztopljajoče sredstvo, ki ohranja

Razven imenovanih izdelkov dobavajo se še druge tu- in tujzemski farmacevtske speci-
fike, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih označene ter se na zahtevanje točno in ceno pre-
skrbijo tudi predmeti, ki jih ni v zalogi. **Razpošiljanje po pošti vrše se točno, a treba je**
denar naprej poslati; večja naročila po poštnem povzletju.

Pri pošiljavi denarja po pošti nakazatel stane porto dosti manj
kakor po povzetju.

in krepi želodec, kadar je pokvarjen, 1 steklenica
22 nč., 12 stkl. 2 gld.

Mastilo za rane, 1 steklenica 50 nč.

Pijakerski prsni prašek, 1 š. 35
novč.,

Tannochininska pomada **J. Pser-**
hofferjeva, pospešuje rast las, 1 škatlica 2 gld.

Ranocelni obliž del-a, 1 lonček 50
novč., prosto poštnine pa 75 nč.

Univerzalna čistilna sol **A. W.**
Bulricha, domače sredstvo proti posledicam slabe prebave,
1 omot 1 gld.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček v Gorici

priporočila el. občinstvu

te-le v njeni zalogi izšle knjige:

„Slovanska knjižnica“

Doslej je izšlo 54 brošuranih snopičev.

Prodajna cena za snopič je 18 kr. — Celoletna naroč-
nina za 12 snopičev je 1 gld. 80 kr.

„Knjižnica za mladino“

Doslej je izšlo 24 trdo vezanih snopičev.

Prodajna cena za snopič je 25 kr. — Celoletna naroč-
nina za 12 snopičev je 2 gld. 40 kr.

Materino delo za Boga in domovino.

Za Slovenke priredil pe hrvaškem izvirniku Simon Gregorčič ml. — Velja 70 kr. — Knjiga je pahljavana od devetih južnoslovanskih škofov.

Josip Pagliaruzzi-Krilanove

POEZIJE.

Dva dela. — Cena vsakemu delu 50 kr. Trije snopiči in štiri slike. Skupna cena 60 kr.

Josip Pagliaruzzi-Krilanovi

Spisi v prozi.

Koledar za goriško nadškofijo za navadno leto 1897.

III. letnik. — Z bogato koledarsko in leposlovno vsebino. — Velja po pošti 50 kr.

Simon Gregorčič:

Zbirka pesmij. Izbrane pesmi.

Cena lični izdaji 30 kr.

Cena lični izdaji 50 kr.

Kažipot za Goriško in Gradiščansko.

Monsignor Andrej Marušič:

Epizoda iz kulturne zgodovine goriške.

Cena 10 kr.

Anton Klodič-Sabladoski:

„Materin blagoslov“, igra v 3 dejanjih.

Cena 18 kr.

„GLUHONEMI“. Zgodovina in sedanja metoda njih vzgojevanja. **„GLUHONEMI“.**

Spisal Anton Rudož. — 350 str. velike osmine s 25 slik. — Znižana cena gld. 130.

Židovsko
pravoslovje v Talmudu. deželnega zbora goriškega.

Cena 10 kr., 25 kom. 1 gld., 50 gld. 150, 100 gld. 250.

Poročilo o delovanju

Cena 10 kr. v prid „Sloginim“ zavodom.

Izšla je že knjiga: **„Venec slovanskih povestij“.** 180 str. velike 8.

Čitice iz ruskega, poljskega, češkega, slovanskega in srbohrvaškega življenja. Cena s poštnino 55 kr.

Antona Martina Slomška:

Spisi, zbrani za mladino.

5 snopičev.

Vsaki snopič stane 25 kr.

V kratkem izide knjiga:

Prof. S. Rutar:

Zgodovinske črtice

iz poknežene grofije goriške in gradiške.

Andrej Praprotnik:

Pesmi cerkvene in druge

2 snopiča.

Oba snopiča staneta 50 kr.

„Popotnikov“ koledar za slovenske učitelje za 1897.

se prodaja v naši tiskarni in razpošilja na vse kraje vezan v platno za gld. 140, z zlato obr. gld. 150, v usnje vezan gld. 170, z zl. obr. gld. 180.

Kdo pije
Kathreiner-
Kneippovo sladno kavo?

Ali si diši najbolj?

Vsak, kdor hoče svoje zdravje ohrani-
niti in utrditi, pa ob enem noče
pogrešati prijetnega kavnega užitka,
Bobova kava je, kakor znano, škodljiva,
ker preveč živce razburja; ako se jej pa Kathreinerjeva primeše,
jej odvzame škodljive učinke. *****
Vsak jo pije, ki se ne čuti prav zdravega. Posebno za take,
ki bolehalo na živcih ali v želodcu, izkazala se je
Kathreinerjeva kava, čista brez primesi, v tisočih slučajih kot
najboljša, najzdravjša in lahko prebavljiva pijača. *****
Vsak otrok in vsaka ženska naj pije Kathreinerjevo kavo, ki
je tečna in se priloga slabemu in rahlemu telesu, naj bo
že čista ali mešana z bobovo kavo. S svojim prijetnim, milim
okusom se kmalo vsem prikupe. *****
Vsak, ki hoče pri gospodarstvu kaj prihraniti in vendar uživati
okusno in zdravo kavo, naj si kupi Kathreinerjevo kavo.
Naj bo čista ali mešana z bobovo, ugajala bo po okusu vsakomu.

Kathreiner-Kneippova sladna kava je v re-nici zdrave

diat prirodan plod v celih zrnih, iz najboljšega slada izdel-
ana in po Kathreinerjevem, v vseh deželah priznanim in
od najveljavnejših strokovnjakov prekušenemu načinu za
okusom prave bobove kave prečiščena. Kathreinerjeva kava
združuje torej v sebi prijetni okus pluje bobove kave in vse
od zdravnikov priznane dobre lastnosti domačega slada.

Prošnja: Kdor noče biti goljufan in oškodovan,
naj pazi pri nakupu na varnostno
znamko in na obliko na strani nasli-
kane izvirnega zavoja z imenom **Kathreiner.**

Zavoji brez imena „Kathreiner“ niso pristni.

Velika Inomostska 50 kr. loterija

Glavni dobitnik
v gotovini 75.000 kron po odbitku 20%
Srečke po 50 kr. priporočata A. V. Jona in Michlstädter & C. v Gorici.

Žrebanje 20.
februarja 1897.